

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Ondřeje Bartoše (soudce zpravodaj) a Pavla Molka v právní věci žalobce: **Mgr. Miroslav Sládek**, advokát, se sídlem Křehlíkova 1121/86, Brno, insolvenční správce dlužníka CITO Praha s. r. o., se sídlem Hornoměřcholupská č. ev. 8/130, Praha 10, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2025, č. j. 9898/25/5100-41453-712735, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 11. 2025, č. j. 17 Af 11/2025-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** právo na náhradu nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] NSS se zabýval tím, zda je důvodem obnovy řízení o (ne)vydání peněžních prostředků, zajištěných původně na úhradu daně za určitá zdaňovací období to, že v důsledku rozsudku Nejvyššího správního soudu (a v něm vyjádřeného závazného právního názoru) byly vydány peněžní částky zajištěné ve vztahu k jiným zdaňovacím obdobím. Dospěl k závěru, že nikoli.

[2] Daňové orgány nevyhověly žalobcovu návrhu na vydání částky 9 418 137 Kč, zajištěné původně na úhradu dosud nestanovené daně, do majetkové podstaty insolvenčního dlužníka CITO Praha s. r. o. Poté, co byla jiná částka související s jinými zdaňovacími

obdobími (2 596 597 Kč) do majetkové podstaty vydána (mj. na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2023, č. j. 2 Afs 256/2022-50), usiloval žalobce o obnovu řízení o návrhu na vydání částky 9 418 137 Kč. U daňových orgánů ale neuspěl.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného se bránil žalobou u Městského soudu v Praze. Ten jí napadeným rozsudkem zamítl. Připomněl výjimečnost situace, v níž je obnova řízení – jako mimořádný opravný prostředek – přípustná. Musí být dány závažné okolnosti, které převáží nad zásadou právní jistoty. S poukazem na § 117 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále „d. ř.“), uvedl, že novým důkazem ve smyslu tohoto ustanovení může být takový důkaz, který v době daňového řízení objektivně existoval, ale z důvodů správcem daně či daňovým subjektem nezaviněných byl objektivně nedostupný. Rozsudek NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 ani vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka nejsou skutečnostmi, které by naplňovaly podmínky § 117 odst. 1 písm. a) d. ř., protože nastaly až po právní moci rozhodnutí o námitce proti rozhodnutí o nevydání částky 9 418 137 Kč. Shodně s žalovaným městský soud poukázal též na judikaturu NSS, podle níž je na rozsudky třeba nahlížet nikoli jako na důkazy (okolnosti osvědčující skutkový stav), ale jako na rozhodnutí, které obsahují právní úvahy a názory toho kterého soudu (rozsudek NSS ze dne 14. 11. 2013, č. j. 7 Afs 90/2013-42). Městský soud poukázal na to, že žalobce nerozporoval závěr žalovaného, že rozsudek NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 se nezabýval aplikací § 242 odst. 2 d. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2020. Protože pak nevzněl ani jinou konkrétní polemiku s odůvodněním rozhodnutí daňových orgánů, městský soud se s jejich důvody plně ztotožnil.

II. Obsah kasační stížnosti a dalších podání účastníků

[4] Rozsudek městského soudu napadl žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížností s návrhem, aby NSS rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[5] **Stěžovatel** v kasační stížnosti tvrdil, že v návrhu na povolení obnovy řízení uvedl dvě nové skutečnosti – rozsudek NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 a samotné vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka. Ke druhé skutečnosti se městský soud omezil na konstatování, že nemůže jít o důvod obnovy řízení proto, že nastala po nabytí právní moci rozhodnutí o námitce, a nevypořádal se se související žalobní argumentací. Stěžovatel namítal, že pohledávka na vydání částky 2 596 597 Kč v době rozhodování o námitce existovala, nejedná se tedy o skutečnost, která by nastala až po právní moci rozhodnutí o námitce.

[6] Stěžovatel dále zpochybnil závěr městského soudu, že na posuzovanou věc nelze aplikovat závěry rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2006, č. j. 1 Afs 36/2006-89, v němž NSS uznal jako novou skutečnost platební rozkaz vydaný po ukončení řízení. Byla jím prokázána v daňovém řízení tvrzená existence závazku. V posuzované věci byla část pohledávky vydána do majetkové podstaty dlužníka, což dodatečně prokazuje existenci celé pohledávky. Stěžovatel namítal, že rozdílný postup správce daně u různých částí jedné pohledávky je v rozporu se základními zásadami daňového řízení i ústavními principy. Zpochybnil dále závěr městského soudu, že žalovaný musel hodnotit obsah rozsudku NSS sp. zn. 2 Afs 256/2022 již ve fázi posouzení splnění podmínek pro obnovu řízení, nikoli až v případně obnoveném řízení. Podle stěžovatele je existence dvou protichůdných rozhodnutí ve

pokračování

skutkově shodných případech ústavně nekonformní. Rozdíl spočívající pouze v odlišnosti zdaňovacích období nemohl být důvodem k odlišnému postupu správce daně. Správce daně pochybil také v tom, že rozhodnutí o námitce nepřezkoumal z moci úřední v rámci dozorčí činnosti.

[7] **Žalovaný** ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný proto, že by nevypořádal všechny stěžovatelovy námitky. Městský soud řádně zdůvodnil, proč argumentaci stěžovatele nepřisvědčil a argumentoval, proč v posuzované věci nebyla splněna ani jedna z podmínek pro povolení obnovy řízení podle § 117 odst. 1 písm. a) d. ř. Stěžovatel v žalobě téměř doslova zopakoval své námitky z daňového řízení, což městský soud zohlednil. Žalovaný dále poukázal na to, že i v kasační stížnosti stěžovatel jen minimálně reaguje na rozhodovací důvody městského soudu. Připomněl judikaturu NSS, z níž plyne, že na rozsudky je třeba hledět nikoli jako na důkazy nebo nové skutečnosti představující důvod pro obnovu řízení, ale jako na rozhodnutí, která obsahují právní úvahy a názory soudu. Obnova řízení míří na otázky skutkové, nikoli právní – slouží k nápravě nedostatků ve zjištěném skutkovém stavu. Za novou skutečnost nelze považovat jiný výklad práva. V rozsudku ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 se NSS zabýval výlučně právními otázkami. Žalovaný se ztotožnil s městským soudem v tom, že rozsudek NSS ve věci sp. zn. 1 Afs 36/2006 nelze na danou věc aplikovat pro významné skutkové odlišnosti obou případů. Žalovaný uvedl, že v první fázi řízení o obnově, tedy ve fázi rozhodování o tom, zda řízení bude obnoveno, se musel seznámit s obsahem rozsudku NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 a zhodnotit, co správce daně vedlo k vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka, aby mohl učinit závěr, že stěžovatelem nově označené skutečnosti nemohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí o námitce. Argument stěžovatele, že měl správce daně nařídít přezkum rozhodnutí o námitce z moci úřední (případně v reakci na podněty stěžovatele), se mýlí s předmětem řízení.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

[9] Pokud jde o zdaňovací období září až prosinec 2016 a leden až červen 2017:

- Finanční úřad pro hlavní město Prahu (správce daně) vydal 4. 4. 2018 deset zajišťovacích příkazů, kterými uložil společnosti CITO Praha s. r. o. zajistit úhradu na dosud nestanovenou daň z přidané hodnoty za uvedená zdaňovací období ve výši celkem 9 418 137 Kč.
- Dlužník se proti zajišťovacím příkazům odvolal. Žalovaný odvolání nevyhověl.
- Dne 15. 4. 2020 rozhodl městský soud o úpadku insolvenčního dlužníka.
- Rozhodnutí žalovaného o odvolání proti zajišťovacím příkazům i tyto příkazy samotné zrušil městský soud rozsudkem ze dne 28. 5. 2020, č. j. 10 Af 14/2018-82.
- Stěžovatel vyzval správce daně k úhradě částky ze zrušených zajišťovacích příkazů. Správce daně vydání částky odepřel. Námitce stěžovatele proti tomuto postupu správce daně nevyhověl.
- Stěžovatel se proti rozhodnutí o námitce neodvolal, ačkoli podle § 254 odst. 5 d. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2020 bylo odvolání přípustné.

- Žalobu stěžovatele proti rozhodnutí o námitce městský soud usnesením ze dne 25. 3. 2021, č. j. 18 Af 4/2021-39 odmítl pro nevyčerpání opravných prostředků. Kasační stížnosti proti tomuto rozhodnutí zamítl NSS rozsudkem ze dne 22. 9. 2022, č. j. 3 Afs 99/2021-34.

[10] Pokud jde o zdaňovací období červenec, srpen a září 2017:

- Finanční úřad pro hlavní město Prahu (správce daně) vydal 30. 8. 2018 tři zajišťovací příkazy, kterými uložil společnosti CITO Praha s. r. o. zajistit úhradu na dosud nestanovenou daň z přidané hodnoty za zdaňovací období červenec, srpen a září 2017 ve výši celkem 2 596 597 Kč.
- Dlužník se proti zajišťovacím příkazům odvolal.
- Dne 16. 10. 2019 vydal správce daně tři dodatečné platební výměry na DPH v celkové výši 2 596 597 Kč za uvedená zdaňovací období.
- Dlužník se odvolal také proti dodatečným platebním výměrům.
- Dne 15. 4. 2020 rozhodl městský soud o úpadku insolvenčního dlužníka.
- Dne 7. 10. 2021 městský soud zrušil rozhodnutí o odvolání proti zajišťovacím příkazům i tyto příkazy samotné s tím, že pro jejich vydání nebyly splněny podmínky.
- Dne 3. 11. 2021 vyzval stěžovatel správce daně k úhradě částky ze zrušených zajišťovacích příkazů. Správce daně vydání částky odepřel. Námitce stěžovatele proti tomuto postupu správce daně nevyhověl. Podle § 159 odst. 4 ve spojení s § 254 odst. 5 (*ex silentio*) d. ř. ve znění účinném od 1. 1. 2021 nebylo odvolání přípustné.
- Na základě žaloby městský soud zrušil rozhodnutí správce daně a vrátil mu věc k dalšímu řízení (rozsudek ze dne 10. 10. 2022, č. j. 14 Af 9/2022-24). Kasační stížnost správce daně proti tomuto rozsudku zamítl NSS již zmíněným rozsudkem ze dne 7. 9. 2023, č. j. 2 Afs 256/2022-50.

[11] Stěžovatel se poté domáhal obnovy řízení o námitce proti nevydání částky 9 418 317 Kč. Tvrdil, že rozhodnutí NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 a na ně navazující faktické vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka představují nový důkaz, resp. skutečnost, odůvodňující obnovu řízení.

[12] V kasační stížnosti stěžovatel nejprve namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spočívající v tom, že městský soud údajně nevypořádal argumenty uvedené v bodě III.1.–2. žaloby. Bod III.1. žaloby obsahuje v první části rekapitulaci průběhu řízení – nejedná se o žalobní bod, na který by městský soud musel nějak reagovat. Až přibližně v polovině se objevuje věcná argumentace: stěžovatel uvádí, že okolnost, že část pohledávky, která průkazně existovala již v době rozhodování, byla ze strany správce daně následně uhrazena, nemohl uplatnit dříve; tato okolnost podle stěžovatele mohla mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí. V bodě III.2. se stěžovatel věnoval rozsudku NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 a jeho tvrzené povaze nového důkazu ve smyslu § 117 odst. 1 písm. a) d. ř.

[13] Na tyto argumenty městský soud konkrétně reagoval. Zejména v bodech 27. – 29. (částečně osvojením si předchozích závěrů daňových orgánů) vysvětlil, že jak rozsudek NSS, tak faktické vydání zajištěné částky 2 596 597 Kč nastaly až po právní moci rozhodnutí o námitce. U rozsudku NSS navíc odkázal na judikaturní závěr, že na rozsudky je třeba

pokračování

nahlížet jako na vyjádření právních úvah soudů a nikoli jako na důkazy o skutkovém stavu. NSS připomíná, že soud není povinen vypořádat každou dílčí námitku, pokud proti jednotlivě vzneseným námitkám vystaví vlastní ucelený argumentační systém, v jehož konkurenci žalobní body jako celek neobstojí (např. rozsudek ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33, *WSW Engineering*). Městský soud také odkázal se souhlasnou poznámkou na odůvodnění rozhodnutí žalovaného (což je postup přípustný – rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130). V bodě 24 odůvodnění svého rozhodnutí pak žalovaný vysvětlil, proč právní posouzení NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 nelze bez dalšího vztáhnout také na řízení týkající se částky 9 418 317 Kč: NSS se zde nezabýval aplikací § 242 odst. 2 d. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2020. To vyvrací argument stěžovatele, že vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka by mohlo mít vliv na výrok rozhodnutí ve věci námítky proti nevydání částky 9 418 317 Kč. Městský soud tedy na argumentaci stěžovatele reagoval a jeho rozhodnutí je přezkoumatelné.

[14] Platí, že řízení ukončené pravomocným rozhodnutím správce daně se obnoví na návrh příjemce rozhodnutí, nebo z moci úřední, jestliže vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které nemohly být bez zavinění příjemce rozhodnutí nebo správce daně uplatněny v řízení již dříve a mohly mít podstatný vliv na výrok rozhodnutí (§ 117 odst. 1 písm. a) daňového řádu].

[15] Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, kterým se zasahuje do pravomocného rozhodnutí. Je vyhrazena pro mimořádné situace a závažné okolnosti, které odůvodní průlom do zásady právní jistoty. Obnova řízení neslouží k nápravě vad řízení či nezákonnosti daňového rozhodnutí; umožňuje v novém řízení zohlednit skutečnosti nebo důkazy, které vyšly dodatečně najevo a které zpochybnily dosud zjištěný skutkový stav. Novým důkazem je takový důkaz, který v době daňového řízení objektivně existoval, pouze byl objektivně nedostupný z důvodů správcem daně či daňovým subjektem nezaviněných (rozsudky NSS ze dne 29. 1. 2008, č. j. 2 Afs 98/2007-91, ze dne 15. 2. 2018, č. j. 5 Afs 84/2017-36).

[16] Pokud jde o stěžovatelem tvrzený nový důkaz – rozsudek NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022, pak dřívější judikatura NSS vyslovila závěr, že na rozsudky je třeba pohlížet nikoli jako na důkazy nebo skutečnosti představující důvod obnovy řízení, ale jako na rozhodnutí, jež obsahují právní úvahy a názory toho kterého soudu (rozsudek ve věci sp. zn. 7 Afs 90/2013). To vysvětlil stěžovateli již žalovaný a také městský soud v bodě 27 odůvodnění napadeného rozsudku. Stěžovatel tyto závěry zpochybnil argumentem, že na základě uvedeného rozsudku byla správcem daně vydána částka 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka, a jde tak nejen o právní hodnocení skutkového stavu, ale o nezbytný předpoklad umožňující faktické vyplacení částky; proto se podle stěžovatele jedná o nový důkaz ve smyslu § 117 odst. 1 písm. a) d. ř.

[17] NSS ale tuto argumentaci nepovažuje za důvodnou. Stěžovatel totiž „uměle“ odděluje samotné vydání částky 2 596 597 Kč od vydání rozsudku NSS, na základě něhož správce daně tuto částku do majetkové podstaty vydal, a činí z nich dvě samostatné, na sobě nezávislé právní skutečnosti. Tak tomu ale není. Právní skutečností je zde ono vydání peněžité částky do majetkové podstaty. Rozsudek NSS ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 není samostatnou právní skutečností a není dokonce ani právním titulem pro ono vydání;

tím je přímo zákon, jehož autoritativní výklad NSS svým rozsudkem provedl. Bezprostředním a právem předvídaným důsledkem autoritativního výkladu NSS, vyjádřeného v rozsudku sp. zn. 2 Afs 256/2022, je pak faktické vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty insolvenčního dlužníka. Obě skutečnosti tak nelze od sebe oddělovat.

[18] Nadto platí, že podle § 99 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, je zdaňovacím obdobím daně z přidané hodnoty kalendářní měsíc. Za každé zdaňovací období vzniká samostatná daňová povinnost (byť může jít o daňovou povinnost budoucí, zatím nestanovenou), sledující vlastní právní osud. Řízení ohledně částky 2 596 597 Kč (zjednodušeně řečeno), jehož průběhu a výsledku se stěžovatel dovolává, se týkalo jiných zdaňovacích období, než řízení ohledně částky 9 418 317 Kč. Správcem daně zajištěné částky na úhradu budoucí dosud nestanovené daně za jednotlivá zdaňovací období představují samostatné pohledávky; skutečnosti vztahující se k části zdaňovacích období nelze bez dalšího vztahovat ke všem zbývajícím zdaňovacím obdobím. Ze stejného důvodu není důvodná ani argumentace stěžovatele, že správce daně rozdílně postupoval u různých částí jedné pohledávky, což mělo být v rozporu se zásadami daňového procesu a ústavními principy.

[19] Pokud jde o otázku aplikace závěrů rozsudku NSS ze dne 6. 12. 2006, č. j. 1 Afs 36/2006-89, kde NSS uznal jako novou skutečnost platební rozkaz vydaný po ukončení řízení, pak městský soud v bodě 33. odůvodnění napadeného rozsudku vysvětlil, že toto rozhodnutí vycházelo z odlišného skutkového stavu – nový důkaz zde představovalo rozhodnutí soudu o existenci hmotněprávního vztahu (půjčky). Ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 se však NSS zabýval pouze řešením právní otázky; skutkový stav nebyl mezi stranami sporný. Stěžovatelova argumentace, že se v obou případech jednalo o prokazování dříve tvrzených skutečností, není důvodná. NSS v rozsudku ve věci sp. zn. 2 Afs 256/2022 nedeklaroval existenci určitého hmotněprávního vztahu. Zabýval se právní otázkou aplikovatelnosti § 168 odst. 4 a § 208 d. ř. na případ dlužníka. Námitka tak není důvodná.

[20] Stěžovatel polemizoval se závěrem městského soudu, že žalovaný musel hodnotit obsah rozsudku NSS sp. zn. 2 Afs 256/2022 již ve fázi posouzení splnění podmínek pro obnovu řízení, nikoli až v případně obnoveném řízení, a to z důvodu, aby mohl posoudit případný vliv na výrok rozhodnutí. Stěžovatel byl přesvědčen, že již pouhý zamítavý výrok NSS měl signalizovat možný vliv na výrok rozhodnutí o námitce. NSS zde souhlasí s žalovaným, že otázka možného podstatného vlivu na výrok rozhodnutí o námitce nemohla být posouzena bez toho, aby se správce daně seznámil nejen s výrokem, ale také s důvody daného rozsudku NSS a aby zhodnotil, jaké okolnosti vedly správce daně k vydání částky 2 596 597 Kč do majetkové podstaty dlužníka a zda tyto okolnosti souvisí také s řízením ve věci částky 9 418 317 Kč. Námitka tak není důvodná.

[21] Námitka stěžovatele, že správce daně pochybil v tom, že rozhodnutí o námitce nepřezkoumal z moci úřední (případně na základě podnětů stěžovatele) v rámci dozorcí činnosti, se mýlí s předmětem řízení, jak městský soud uvedl v bodě 37 odůvodnění napadeného rozsudku. S tímto závěrem městského soudu kasační stížnost nijak nepolemizuje, jen opakuje to, co již zaznělo v žalobě. Taková kasační námitka je ale nepřípustná, protože nemíří proti rozhodovacím důvodům krajského (městského) soudu (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

pokračování

[22] Nad rámec nutného odůvodnění soud poznamenává, že se stěžovatel mohl přezkumu správnosti závěrů správce daně týkajících se zdaňovací období září až prosinec 2016 a leden až červen 2017 relativně snadno domoci. Jak však vyplývá z rekapitulace průběhu řízení v bodě [9], nevyužil řádného opravného prostředku, který měl k dispozici. Účelem mimořádných opravných prostředků, mezi něž patří i obnova řízení, však není dodatečně řešit to, co mělo být řešeno pomocí řádných opravných prostředků.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji zamítl. (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[24] O nákladech řízení rozhodl soud podle zásady úspěchu ve věci (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto na náhradu nákladů řízení právo. Žalovaný sice procesně úspěšný byl, nevznikly mu ale žádné náklady vymykající se běžné úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 2. července 2026

Petr Mikeš
předseda senátu